II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2021/930 VAN DE COMMISSIE

van 1 maart 2021

tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft technische reguleringsnormen tot nadere bepaling van de aard, ernst en duur van een in artikel 181, lid 1, onder b), en artikel 182, lid 1, onder b), van die verordening bedoelde economische neergang

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 ([1]), en met name artikel 181, lid 3, derde alinea, en artikel 182, lid 4, derde alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Artikel 181, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 575/2013 verlangt van de instellingen dat zij bij het kwantificeren van de met ratingklassen of -groepen samenhangende risicoparameters gebruikmaken van hun eigen LGD-schattingen die passend zijn voor een economische neergang, indien die schattingen voorzichtiger zijn dan het gemiddelde over een lange periode. Evenzo verlangt artikel 182, lid 1, onder b), van die verordening dat de instellingen gebruikmaken van schattingen van eigen omrekeningsfactoren ("CF's") die passend zijn voor een economische neergang, indien deze voorzichtiger zijn dan het gemiddelde over een lange periode.

(2) Gezien de specifieke kenmerken van verschillende portefeuilles moet van instellingen worden verlangd dat zij voor elk soort blootstellingen in de zin van artikel 142, lid 1, punt 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013 afzonderlijk economische neergangen identificeren.

(3) De aard van een economische neergang voor een bepaald soort blootstellingen moet nader worden bepaald aan de hand van de reeks economische indicatoren die worden geacht ofwel verklarende variabelen voor of indicatoren van de voor dat soort blootstellingen specifieke economische cyclus te zijn. De reeks economische indicatoren moet zowel macro-economische als kredietgerelateerde indicatoren omvatten. Dit moet ervoor zorgen dat de instellingen, voor vergelijkbare soorten blootstellingen, door de bank genomen dezelfde economische neergang identificeren.

(4) Ook al kan het niveau van gerealiseerde LGD's en gerealiseerde CF's substantieel hoger liggen dan het gemiddelde over een langere periode als gevolg van een economische neergang, toch mogen de omstandigheden die voor een economische neergang kenmerkend zijn, niet worden beschouwd als het equivalent van de omstandigheden die bij stresstests worden gebruikt. De omstandigheden die bij stresstests worden gebruikt, kunnen extremer zijn en kunnen potentieel extremere scenario's hanteren die niet noodzakelijkerwijs op historische waarnemingen berusten. Verordening (EU) nr. 575/2013, en de gedelegeerde handelingen die deze aanvullen, bevat afdoende bepalingen over het uitvoeren van stresstests in gevallen waarin dit vereist is, terwijl de bepalingen met betrekking tot eigen LGD- en CF-schattingen geen dergelijke vereisten inzake stresstests bevatten. De nadere invulling van wat in het kader van eigen LGD- en CF-schattingen als een economische neergang geldt, moet daarentegen worden gebaseerd op historisch waargenomen economische omstandigheden.

([1]) PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.

(5) De ernst van een economische neergang moet worden bepaald aan de hand van de extreme twaalfmaandswaarden die over een passende historische tijdspanne zijn waargenomen voor de reeks economische indicatoren die voor het specifieke soort blootstellingen in kwestie kenmerkend zijn voor de aard van een neergang. Voor elke economische indicator in de reeks moet de extreme twaalfmaandswaarde worden gebruikt omdat hiermee een evenwicht wordt bereikt tussen stabiliteit en identificatie van de extreemste omstandigheden die over een passende tijdspanne zijn waargenomen. Deze benadering is gekozen wegens de eenvoud van het twaalfmaandsperspectief en ook omdat een langer gemiddelde ongunstige omstandigheden die voor een economische indicator worden waargenomen, zou kunnen doen verwateren. Frequentere waarden, bijvoorbeeld per kwartaal, zouden onderhevig kunnen zijn aan seizoensinvloeden. Daartegenover staat dat minder frequente waarden, zoals waarden met 36-maands gemiddelden, extreme omstandigheden zouden kunnen verhullen.

(6) Zelfs bij jaarlijks gerapporteerde economische indicatoren zijn de twaalf maanden waarop indicatoren betrekking hebben, niet noodzakelijkerwijs in alle gevallen dezelfde. Sommige indicatoren betreffen kalenderjaren, andere boekjaren, weer andere belastingjaren en zo verder. Om economische neergangen in beeld te krijgen, moet het dus mogelijk zijn om, in het geval van zowel jaarlijks gerapporteerde economische indicatoren als indicatoren waarvoor frequenter wordt gerapporteerd, twaalfmaandsperioden te gebruiken die op enigerlei tijdstip in het jaar beginnen te lopen.

(7) Aangezien een bepaald soort blootstellingen blootstellingen met betrekking tot verschillende bedrijven, sectoren of geografische gebieden kan omvatten, kan een economische neergang voor een soort blootstellingen één of meer onderscheiden "perioden van neergang" omvatten. Een periode van neergang moet worden onderkend als een periode van bepaalde duur waarin een betrokken economische indicator zijn extreme twaalfmaandswaarde te zien geeft. Indien de pieken of dalen met betrekking tot de extreme twaalfmaandswaarde die voor twee of meer economische indicatoren wordt waargenomen, tegelijkertijd of kort na elkaar worden bereikt, moeten die economische indicatoren alle aan dezelfde "periode van neergang" worden toegeschreven. De reden om de mogelijkheid te laten van een economische neergang die meer dan één afzonderlijke periode van neergang omvat, is dat ervoor moet worden gezorgd dat elke betrokken economische indicator in aanmerking wordt genomen bij het bepalen van niet-overlappende perioden van neergang die in het kader van een schatting van een LGD tijdens een neergang en een schatting van CF's tijdens een neergang moeten worden geanalyseerd.

(8) Om de zaken niet nodeloos ingewikkeld te maken, dient een lijst te worden opgesteld van economische indicatoren die in alle gevallen in aanmerking moeten worden genomen. Gezien evenwel de specifieke kenmerken van bepaalde portefeuilles moet van de instellingen ook worden verlangd dat zij nog andere economische indicatoren die verklarende variabelen voor, of indicatoren van, de voor dat soort blootstellingen specifieke economisch cyclus zijn, in aanmerking nemen.

(9) Gezien de ruime geografische en sectorale diversiteit van portefeuilles is het niet doenbaar om voor te schrijven welke gegevensbronnen voor elke opgenomen indicator in elke jurisdictie ter wereld en voor elke sector moeten worden gebruikt. Bovendien wordt op grond van Verordening (EU) nr. 575/2013 van de instellingen al verlangd dat zij betrouwbare data gebruiken en dat zij beschikken over robuuste systemen om de schatting van alle risicoparameters te valideren. Dit betekent dat van de instellingen hoe dan ook zal worden verlangd dat zij de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid aantonen van de gegevensbronnen die zij gebruiken om indicatorwaarden te verkrijgen. Daarom hoeven in deze verordening geen specifieke regels te worden bepaald over de precies te gebruiken gegevensbronnen.

(10) De instellingen moeten passende betrouwbare gegevensbronnen gebruiken, maar zij hoeven niet te worden verplicht om gegevens voor beschikbare economische indicatoren te verwerven indien de kosten daarvoor, gelet op het soort indicator en de materialiteit van het betrokken soort blootstellingen ten opzichte van de andere soorten blootstellingen in de portefeuille, onevenredig zijn.

(11) De economische indicatoren moeten worden beschouwd op niveaus of, in voorkomend geval, veranderingen van niveaus, rekening houdende met de wijze waarop de economische indicator doorgaans wordt gerapporteerd en de mate waarin deze conjuncturele effecten in beeld kan brengen.

(12) Een economische indicator moet eenmaal in de reeks van relevante economische indicatoren worden opgenomen voor elke jurisdictie die, of in voorkomend geval voor elk kleiner geografisch gebied dat, een materieel aandeel vertegenwoordigt in het betrokken soort blootstellingen. Een en ander moet ervoor zorgen dat de reeks indicatoren een goed beeld geeft van de geografische mix van de blootstellingen in dat soort blootstellingen. Een vergelijkbare regel moet gelden voor elke bedrijfstak die een materieel aandeel van het soort blootstellingen vertegenwoordigt. Alleen indien verschillende jurisdicties of verschillende bedrijfstakken sterke parallelle bewegingen in gerealiseerde waarden van economische indicatoren vertonen, moeten de instellingen de mogelijkheid krijgen om die jurisdicties of bedrijfstakken te groeperen ten behoeve van de identificatie van een economische neergang.

(13) De historische tijdspanne waarover waarden voor een bepaalde economische indicator moeten worden onderzocht, moet nader worden aangegeven. Voor elke economische indicator moet standaard een tijdspanne van 20 jaar worden bepaald. Dit moet ervoor zorgen dat de beschouwde historische periode ten minste twee economische cycli omvat. Indien die 20 jaar echter onvoldoende extreme waarden bevatten, moet van de instellingen worden verlangd

dat zij verder terugkijken in de historische gegevens. Waarden moeten als "onvoldoende extreem" worden beschouwd indien de spreiding van de economische indicator over die waarnemingsperiode van 20 jaar niet representatief is voor de waarschijnlijke spreidingsbreedte van die indicator in de toekomst.

(14) Ter wille van de eenvoud en vergelijkbaarheid moet een periode van neergang een looptijd van ten minste twaalf maanden hebben. Om grotere nauwkeurigheid van de uitkomsten te verzekeren, moet die periode als een minimum gelden. Van de instellingen moet worden verlangd dat zij een langere duur hanteren indien de extreme waarde of waarden voor de aan een periode van neergang gekoppelde economische indicator of indicatoren een langere periode van neergang inhoudt of inhouden. De duur van een periode van neergang moet ook een afspiegeling zijn van ongunstige omstandigheden in conjuncturele gedragingen die specifiek zijn voor het betrokken soort blootstellingen — in plaats van structurele veranderingen in de economie die langetermijneffecten hebben op de waarden van economische indicatoren.

(15) Volgens de in Verordening (EU) nr. 575/2013 bepaalde voorwaarden om LGD's en CF's te schatten, moeten de instellingen de opzet en operationele bijzonderheden van hun ratingsystemen in documentatie vastleggen, onder meer de opzet van hun processen om economische neergangen te identificeren, en moeten zij bewijsmateriaal bijhouden waaruit blijkt dat de in die verordening gestelde vereisten in acht worden genomen. Verordening (EU) nr. 575/2013 verlangt voorts dat instellingen hun LGD- en CF-schattingen en alle voor het maken van die schattingen vereiste inputgegevens herzien wanneer nieuwe informatie aan het licht komt en, hoe dan ook, ten minste jaarlijks.

(16) De bepalingen in deze verordening houden onderling nauw verband omdat zij zien op de aard, ernst en duur van een economische neergang die van invloed is op twee verschillende risicoparameters die beide worden gebruikt voor het toepassen van de interneratingbenadering (IRB-benadering): eigen LGD-schattingen en eigen CF-schattingen. Om te garanderen dat de voor het voor LGD-doeleinden identificeren van economische neergangen vereiste bepalingen en de voor het voor CF-doeleinden identificeren van economische neergangen vereiste bepalingen consistent zijn en dat zij op hetzelfde tijdstip in werking treden, en om te garanderen dat die bepalingen gemakkelijk toegankelijk zijn, is het wenselijk om de door artikel 181, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 vereiste technische reguleringsnormen en de door artikel 182, lid 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013 vereiste technische reguleringsnormen in één verordening op te nemen.

(17) Gezien de wisselwerking met andere, voor eigen LGD- en CF-schattingen relevante Uniehandelingen dient de toepassingsdatum van deze verordening tot 1 januari 2021 te worden uitgesteld. Met name zullen de instellingen de herziene materialiteitsdrempel in acht moeten nemen die de bevoegde autoriteiten in overeenstemming met Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/171 ([2]) hebben vastgesteld.

(18) Deze verordening is gebaseerd op de ontwerpen van technische reguleringsnormen die de Europese Bankautoriteit aan de Commissie heeft voorgelegd.

(19) De Europese Bankautoriteit heeft open publieke raadplegingen gehouden over de ontwerpen van technische reguleringsnormen waarop deze verordening is gebaseerd, heeft de potentiële betrokken kosten en baten geanalyseerd overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) en heeft het advies van de overeenkomstig artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 opgerichte Stakeholdergroep Bankwezen ingewonnen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Nadere bepaling van de aard, ernst en duur van een economische neergang

1. Voor de toepassing van artikel 181, lid 1, onder b), of artikel 182, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 575/2013 wordt een economische neergang geïdentificeerd voor elke soort blootstellingen in de zin van artikel 142, lid 1, van die verordening.

([2]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/171 van de Commissie van 19 oktober 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen voor de materialiteitsdrempel voor achterstallige kredietverplichtingen (PB L 32 van 6.2.2018, blz. 1).

([3]) Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

2. Bij het identificeren van een economische neergang voor een bepaald soort blootstellingen zijn de volgende specificatieregels van toepassing:

a) de aard van een economische neergang wordt gekenmerkt door een reeks economische indicatoren die overeenkomstig de in artikel 2 bepaalde regels als relevant voor blootstellingen binnen dat soort blootstellingen zijn aangemerkt ("de reeks relevante indicatoren");

b) in termen van ernst wordt een economische neergang geïndiceerd door de extreme waarde voor een twaalfmaandsperiode ("de extreme twaalfmaandswaarde") die, voor elke economische indicator in de reeks relevante indicatoren, is waargenomen over een historische tijdspanne die overeenkomstig artikel 3 voor die economische indicator is bepaald ("de toepasselijke tijdspanne");

c) een economische neergang omvat één of meer onderscheiden perioden van neergang die de pieken en dalen voor de extreme twaalfmaandswaarden omvat of omvatten voor de economische indicatoren in de reeks relevante indicatoren, waarbij de duur van elk van die perioden overeenkomstig artikel 4 is bepaald ("de duur van een periode van neergang").

3. Voor de toepassing van lid 2, onder b), kunnen de twaalfmaandsperioden waarop waarden voor een economische indicator zien, ingaan op enigerlei tijdstip in de toepasselijke tijdspannen.

4. Voor de toepassing van lid 2, onder c),

a) is een periode van neergang een periode waarin een betrokken economische indicator zijn extreme twaalfmaandswaarde te zien geeft;

b) indien voor verschillende, onderling sterk gecorreleerde economische indicatoren de pieken of dalen voor de extreme twaalfmaandswaarden tegelijkertijd of kort na elkaar worden bereikt, worden de perioden van neergang waarin die indicatoren hun extreme twaalfmaandswaarde bereiken, behandeld als één periode van neergang die de extreme twaalfmaandswaarden voor al die indicatoren omvat.

Artikel 2

De reeks relevante indicatoren

1. De volgende economische indicatoren worden aangemerkt als relevant voor blootstellingen binnen een bepaald soort blootstellingen:

a) voor alle soorten blootstellingen:

   i) bruto binnenlands product (bbp);

   ii) werkloosheidspercentage;

   iii) door derde partijen verschafte geaggregeerde wanbetalingsgraden (voor zover beschikbaar);

   iv) door derde partijen verschafte geaggregeerde kredietverliezen (voor zover beschikbaar);

b) naast de onder a) genoemde economische indicatoren:

   i) voor blootstellingen aan ondernemingen of kleine partijen uit het midden- en kleinbedrijf (mkb): sectorale of bedrijfstakspecifieke indices;

   ii) voor blootstellingen aan niet-zakelijk onroerend goed met betrekking tot ondernemingen of kleine debiteuren: huizenprijzen of indices van huizenprijzen;

   iii) voor blootstellingen aan zakelijk onroerend goed met betrekking tot ondernemingen of kleine partijen uit het mkb: prijzen van zakelijk onroerend goed of indices van prijzen van zakelijk onroerend goed, en huurprijzen van zakelijk onroerend goed of indices van huurprijzen van zakelijk onroerend goed;

   iv) voor andere blootstellingen met betrekking tot kleine partijen en particulieren dan die welke onder punt i), ii) of iii) vallen: de totale schuld van huishoudens en beschikbaar persoonlijk inkomen, telkens voor zover beschikbaar;

   v) voor blootstellingen uit hoofde van gespecialiseerde kredietverlening:

      — in het geval van onroerend goed: prijzen van onroerend goed of indices van prijzen van onroerend goed, huurprijzen van onroerend goed, of indices van prijzen voor huurprijzen van niet-zakelijk, zakelijk of industrieel onroerend goed, al naar gelang;

      — in het geval van projectfinanciering: prijzen voor de geleverde onderliggende producten;

— in het geval van objectfinanciering: indices voor het betrokken type zekerheid of de betrokken types zekerheden;

— in het geval van grondstoffenfinanciering: prijzen of indices van prijzen voor het betrokken type grondstof;

vi) voor blootstellingen aan instellingen: financiële kredietindices;

c) naast de onder a) en b) genoemde economische indicatoren, alle andere economische indicatoren die verklarende variabelen voor, of indicatoren van, de voor de blootstellingen binnen het betrokken soort blootstellingen specifieke economische cyclus zijn.

2. De economische indicatoren die overeenkomstig lid 1 voor blootstellingen binnen een soort blootstellingen zijn geïdentificeerd, geven de geografische distributie en, in voorkomend geval, de sectorale distributie van de blootstellingen binnen dat soort blootstellingen weer.

Daartoe wordt een economische indicator als volgt in de reeks relevante indicatoren opgenomen:

a) eenmaal voor elke jurisdictie die of, in voorkomend geval, eenmaal voor elk geografisch gebied binnen een jurisdictie dat een materieel percentage van dat soort blootstellingen uitmaakt, en

b) eenmaal per sector, in voorkomend geval, die een materieel percentage van dat soort blootstellingen uitmaakt.

Indien echter overeenkomstig de tweede alinea op te nemen economische indicatoren sterke parallelle bewegingen tussen de verschillende jurisdicties vertonen, of in voorkomend geval de verschillende geografische gebieden binnen een jurisdictie, of in voorkomend geval verschillende sectoren, kan in plaats daarvan een gemeenschappelijke economische indicator worden geselecteerd om al die jurisdicties, geografische gebieden of sectoren weer te geven.

Artikel 3

Bepaling van de toepasselijke tijdspanne

Voor de toepassing van artikel 1, lid 2, onder b), is de voor een economische indicator toepasselijke historische tijdspanne de periode van 20 jaar die afloopt op het tijdstip waarop de instelling de economische neergang overeenkomstig deze verordening identificeert. Indien evenwel de spreiding van een economische indicator over die periode van 20 jaar niet representatief is voor de waarschijnlijke spreidingsbreedte van die indicator in de toekomst, is de voor die indicator toepasselijke historische tijdspanne lang genoeg om waarden te verkrijgen die voor die waarschijnlijke spreidingsbreedte representatief zijn.

Artikel 4

Duur van een periode van neergang

Voor de toepassing van artikel 1, lid 2, onder c), wordt de duur van een periode van neergang als volgt bepaald:

a) in een geval dat onder artikel 1, lid 4, onder b), valt, is één periode van neergang een periode die lang genoeg is om alle pieken of dalen met betrekking tot de extreme twaalfmaandswaarden te bestrijken die voor de verschillende economische indicatoren met betrekking tot die ene periode van neergang zijn waargenomen;

b) in alle gevallen, ongeacht of zij al dan niet onder artikel 1, lid 4, onder b), vallen, waarin de verschillende twaalfmaandswaarden die voor de betrokken economische indicator of indicatoren over de toepasselijke tijdspanne zijn waargenomen, niet significant afwijken van de extreme twaalfmaandswaarde over een specifieke, aaneensluitende periode binnen de toepasselijke tijdspanne, is de periode van neergang voldoende lang om de voor de betrokken economische indicator of indicatoren waargenomen diepte tot uiting te brengen;

c) in alle gevallen, ongeacht of zij al dan niet onder artikel 1, lid 4, onder b), vallen, waarin de economische indicator of indicatoren pieken of dalen te zien geven die aanliggen tegen de pieken of dalen met betrekking tot de extreme voor de betrokken economische indicator of indicatoren over de toepasselijke tijdspanne waargenomen twaalfmaandswaarden, en die aanliggende pieken en dalen niet significant afwijken van de extreme twaalfmaandswaarde die voor die indicator of indicatoren over die tijdspanne is waargenomen, en die aanliggende pieken en dalen verband houden met dezelfde algemene economische situatie, is de periode van neergang voldoende lang om de voor de volledige verlengde periode waarin die aanliggende pieken of dalen zijn waargenomen, tot uiting te brengen;

d) in een geval dat onder artikel 1, lid 4, onder a), valt en waarin noch punt b), noch punt c), van dit artikel van toepassing is, is de periode van neergang de twaalfmaandsperiode waarop de extreme twaalfmaandswaarde betrekking heeft.

Artikel 5

Inwerkingtreding en datum van toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is van toepassing met ingang van 1 januari 2021.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 1 maart 2021.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN